

audiovisuaalisen ammattiviestinnän toimialaliitto AVITA RY

MUISTIO

Langattomien äänilaitteiden edustajien ja käyttäjien kuuleminen Liikenne- ja viestintäministeriössä 6.6.08

Asian aiemmat vaiheet:

LVM on valmistellut valtioneuvostolle esitystä asetusmuutoksesta, jonka 7a§ koskee taajuuksia, joita nykyisin käytetään mm. langattomissa mikrofoneissa ja korvamonitoreissa.

[Asetusluonnoksen alkuperäinen teksti](#)

[Asetusluonnoksen taustamuistio](#)

LVM on 26.5.08 päivätyllä ilmoituksella pyytänyt lausuntoja taajuussuunnitelmasta lähinnä Radio-, TV- ja telealan toimijoilta ja järjestöiltä. Lausuntojen antamiseen oli aikaa 1 viikko, määräpäivä 2.6.08.

[Lausuntopyynnön jakelulista](#)

AV-alan toimijat ja langattomien äänilaitteiden käyttäjäryhmät puuttuivat lausuntopyyntölistalta kokonaan. Tieto lausuntopyynnöstä ajautui kuitenkin määrämaanantaita edeltävänä perjantaina muutamien ääniammattilaisten tietoon ja tehokas puskaradio synnytti määräpäivän aikana intressiryhmistä lukuisia lausuntoja ministeriölle.

[Kokoelma kaikista annetuista lausunnoista](#)

Selvittelyjen aikana paljastui myös ilmeinen syy siihen, miksi langattomien äänilaitteiden edustajia ja käyttäjiä ei asetuksen valmistelussa oltu huomioitu. Summittaisten arvioiden mukaan Suomessa on käytössä yli 100 000 langatonta äänilaitetta, niistä vain 2 500 on viestintäviraston luparekisterissä.

Kun taajuuskolosta 790-862 MHz riippuvaisten tahojen määrä ja laatu selkeni, ministeriö kutsui pyytämättä lausuntoja antaneet tahot keskustelutilaisuuteen 6.6.08.

AVITA RY, Tykistönkatu 9, 00260 Helsinki

Tel 09 436 2525 Fax 09 449 091

E-mail info@avita.org www.avita.org

Yhteenveto 6.6.08 kuulemistilaisuuden annista:

Paikalla oli LVM:n edustajina viestintäverkkoyksikön päällikkö Juhapekka Ristola ja neuvotteleva virkamies Maaret Suomi, Viestintävirastoa edusti johtaja Kari Koho. AV-alan toimijoita ja käyttäjäryhmien edustajia oli paikalla yhteensä 16 henkilöä.

Ministeriön edustajilta saimme aluksi kuulla, että he ovat jo lausuntojemme perusteella lisänneet asetusluonnoksen 7a§:n tekstiin lauseen: ”Taajuusalueella on myös radiomikrofoni- ja sotilaskäyttöä.” Aiemmin sama asia on sisältynyt Viestintäviraston radiotaajuusmääräyksiin, joten radiomikrofonit ovat ehkä nousemassa normihierarkiassa askeleen ylöspäin. Tämän seikan todellinen merkitys lienee lähinnä kosmeettinen.

Viestintäviraston Kari Koho esitteli taajuuskysymyksen tilaa seuraavalla PP-sisällöllä:

- Langattomille matkaviestin- ja laajakaistapalveluille tarvitaan lisää taajuuksia - tarve koskee valtaosaa maailman maista
- Taajuustarpeeseen on haettu maailmanlaajuista ratkaisua
- Maailman taajuusregulaattori (ITU) nimesi syksyllä 2007 mobiilipalveluille mm. taajuuskaistan 790 – 862 MHz
- ➔ EU:ssa laaditaan suunnitelma laajakaistaverkkojen sijoittamisesta tälle kaistalle
 - Tarkoituksena on harmonisoida EU:n laajuinen taajuuskaista tulevaisuuden mobiilipalveluille
 - Aikataulu: luonnos kesällä 2009, komission päätös 2010?
- Laitteille oltava Viestintäviraston lupa
- Lupia on tällä hetkellä n. 550 kpl, niissä laitteita noin 2 500 kpl
- Laitteita käytössä todennäköisesti enemmän
 - Luvattomalla laitteella ei häiriösuojaa
 - Luvattomalle laitteelle ei voida osoittaa uutta taajuutta, jos nykyiselle taajuudelle tulee muuta käyttöä
- Mikrofonien käyttöön on osoitettu myös mm. taajuudet:
 - 863 – 865 MHz
 - näille laitteille ei tarvita radiolupaa
 - 1785 – 1800 MHz
 - taajuusalue on uusi, ainakin osa laitteista vapautetaan luvista (1795-1800 MHz)
- Kokonaisuutena Suomessa on mikrofonitaajuuksia riittävästi
- EU:n komissio tekee suunnitelman siitä miten ohjelmantuotannon (mm. mikrofonit) taajuuksien käyttö järjestetään tulevaisuudessa koko EU:ssa
 - Suunnitelma valmistuu kesällä 2009
 - Suunnittelun lähtökohta: taajuuksia riittävästi kaikissa EU-maissa
- Nykyinen taajuuksien käyttö jatkuu toistaiseksi
- Kun taajuudet 790-862 MHz tulevat EU-maissa langattomien palvelujen käyttöön:
 - osa mikrofonikäytöstä voi mahdollisesti jatkua samalla taajuusalueella (mutta taajuus voi vaihtua)

- osa käytöstä siirtyy viereisille taajuuksille
- Viestintävirasto ottaa yhteyttä jokaiseen luvanhaltijaan, kun taajuuksien vaihtaminen tulee ajankohtaiseksi
- Lupien myöntäminen uusille taajuuksille aloitetaan heti kun ne ovat tiedossa
- Mikrofonitaajuuksia on joka hetki saatavilla kysyntää vastaavasti

Miksi lupa tarvitaan?

1. Ei kansainvälisesti harmonisoitu taajuuksien käyttö:
 - Taajuuskaistan käyttötarkoitus voi muuttua - tilanteesta on voitava kertoa mikrofonien käyttäjille (häiriöttömyys, uudet korvaavat taajuudet)
2. Riittävästä häiriöttömyydestä huolehtiminen
3. Taajuusmäärän riittävyyden arviointi: tarvittaessa lisää taajuuksia

Näiden kutsujen puheenvuorojen jälkeen kutsutut tenttasivat alustajia lähes kaksi tuntia, ja saimme seuraavia vastauksia:

Kysymykseen: ”Miksi asetusmuutosta ollaan tekemässä tällaisella kiireellä, eikö olisi loogisempaa odottaa EU-ratkaisuja ja säätää asetus vasta sen jälkeen?” vastattiin, että asetusta tarvitaan mandaatiksi aloittaa neuvottelut kesäkuun lopulla Venäjän kanssa. Venäjällä 790-862 MHz kaistalla on mm. militaaritoimintaa, jota tuleva langaton laajakaista tulisi häiritsemään, mikäli taajuuksien käytöstä ei sovittaisi maiden kesken erikseen. Neuvottelut on saatava käyntiin heti, koska niihin ennustetaan kuluvan vuosia.

Viranomaisille esitettiin useassa puheenvuorossa laitevalmistajilta saatua informaatiota, että jos uudet radiomikrofoneille EU-alueella määriteltävät käyttötaajuudet ovat tiedossa 2009, ensimmäiset uusiin taajuusalueisiin taipuvat laitteet ovat saatavilla aikaisintaan 2012. Puheenvuoroissa esitettiin myös, että tämän jälkeen tarvittaisiin riittävä (5v) siirtymäaika vanhoista laitteista uusiin.

Viranomaiset antoivat kuulijoille happea seuraavin näkemyksin. Po. taajuusalueelle tuleva langaton laajakaistatoiminta vaatii joka tapauksessa valtioneuvoston luvan. Ennen toimilupien myöntämistä EU-harmosoinnin tulee olla implementoitu Suomessa ja kysymykset naapurimaiden kesken ratkottu. Kuulijat tulkitsivat arvioita niin, että toimilupia voitaisiin käytännössä myöntää aikaisintaan 2012.

WRC 2011 suhteen arvioitiin, että sen toiminta po. asioiden osalta koskee pääasiassa EU:n ulkopuolisia alueita, joilla ei ole muuta yhteistä tahoa koordinoimaan asioitaan. EU:n alueella komission päätökset syntyvät joka tapauksessa nopeammin kuin WRC/ITU päätökset.

Edelleen arvioitiin, että kun 790-862 MHz siirtyy laajakaistakäyttöön, osa radiomikrofonikäytöstä voi todennäköisesti jatkua samalla taajuusalueella, osa siirtyy viereisille taajuuksille (esim. 863-865 MHz:lle tai alapuolisille TV-taajuuksille).

Kari Kohon mukaan EU:n ratkaisu radiomikrofonitaajuuksista tulee olemaan tiedossa ennen kuin mobiilikäyttöä koskevat päätökset tehdään. Kuulijat yrittivät penätä takuita riittävästä

siirtymäajasta, mutta suhteellisen ymmärtäväisesti jouduimme jäämään odotuskannalle, seuraamaan asioiden kehittymistä EU-tasolla ja naapurimaiden kanssa. Viestintäviraston lupaus oli, että radiomikrofonitaajuuksia on riittävästi myös tulevaisuudessa.

Keskustelussa todettiin, että po. taajuusalueella on jo nyt laajakaistaliikennettä. Nokialla on saanut kokeiluluvan Oulussa ja Espoossa. Kari Koho totesi, että kokeilulupia myönnetään ainoastaan sillä edellytyksellä, että ne eivät voi aiheuttaa häiriötä normaaliliikenteelle.

Keskustelun lopuksi todettiin mainioksi asiaksi, että radiomikrofoneja koskevien asioiden asiantuntija- ja käyttäjäryhmät ovat nyt viranomaisten tiedossa ja laitteiden todellinen määrä ja käyttöympäristöt hahmotettu. Tämän jälkeen tätä ryhmää kuullaan asian tulevissa käännteissä.

Paras tapa varautua tuleviin muutoksiin on rekisteröidä kaikki käytössä olevan langattomat äänilaitteen lupahakemuksella Viestintäviraston taajuuskartalle. Luvanhaltijat saavat Viestintävirastolta tietoa tulevista taajuusmuutoksista ja viestintävirasto voi esim. kokeilulupia myöntäessään suojella häiriöiltä ainoastaa tiedossaan olevia laitteita ja käyttöpaikkoja.

Viestintävirasto 10.6.08 antama asiaa koskeva tiedote on luettavissa osoitteessa:

http://www.ficora.fi/index/viestintavirasto/uutiset/2008/P_65.html

11.6.08

Jussi Tukia
toiminnajohtaja
AVITA ry